

1. 1789 yılında başlayan Fransız İhtilali, sonuçlarıyla tüm dünyayı etkilemiştir. Bu sonuçlardan Osmanlı Devleti de etkilenmiş, milliyetçilik fikri ile topraklarında azınlık isyanları görülmüştür. Bu isyanları Fransa, Rusya gibi devletler de destekleyerek Osmanlı Devleti'nde azınlıklar bağımsızlıklarını kazanmaya başlamışlardır.

Yukarıda verilen durum üzerinde Osmanlı Devleti'nin sahip olduğu hangi özellik daha çok etkili olmuştur?

- A) Üç kıtada topraklarının olması
B) Sahip olduğu hoşgörü politikası
C) Çok uluslu bir yapıya sahip olması
D) Islahatlarda azınlıklara haklar verilmesi

2. 19. yy sonlarında, Fransız İhtilali ve getirdiği milliyetçilik akımının etkisiyle Osmanlı Devleti'ndeki azınlıklar isyan ettiler. Bu isyanları durdurmak ve Osmanlı Devleti'ni dağılmaktan kurtarmak isteyen bazı aydınlar ve devlet adamları değişik fikir ve düşünce akımları geliştirdiler. Ama bunların hiç birisi Osmanlı Devleti'ni dağılmaktan kurtaramadı.

Buna göre Osmanlı Devleti ile ilgili;

- I. Osmanlı Devleti'nin yıkılış sürecine girdiği,
II. Devleti kurtarmak için farklı fikir akımlarının ortaya atıldığı,
III. Osmanlı Devleti'nde yönetim değişikliğinin yaşandığı,

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II D) II ve III

3. Osmanlı Devleti, Sanayi İnkılabını takip edememiş, Avrupa'nın büyük fabrikalarında üretilen bol ve ucuz ürünler Osmanlı pazarlarındaki yerini almıştır. Osmanlı'nın el işçiliğine dayanan küçük sanayisi Avrupa'daki fabrikalarla rekabet edememiştir. Özellikle 19.yy'da Osmanlı Devleti, batının açık pazarı haline gelmiştir. Bu durum yerli sanayinin ve Osmanlı ekonomisinin tamamen çökmesine neden olmuştur. Osmanlı Devleti, ekonomik olarak Avrupa'ya bağımlı hale gelmiştir.

Verilen bilgilerden hareketle Osmanlı Devleti'nde aşağıdakilerden hangisinin gerçekleşmesi beklenemez?

- A) Hammadde ithal etmeye başlaması
B) Küçük el tezgahlarının kapanmaya başlaması
C) Ekonomide Avrupa'nın gerisinde kalması
D) Devletin ticari anlamda zayıflaması

4. 1876'da ilan edilen Kanun-i Esasi ile Türk tarihinde ilk defa anayasal düzene geçilmiştir. Anayasada kişiler arası eşitlik, mal ve konut dokunulmazlığı, eğitim hakkı, vicdan hürriyeti, basın hürriyeti ve mahkemelerin bağımsızlığı gibi kişi hak ve hürriyetlerine yer verilmiştir. Bu yeni dönem, Osmanlı tarihinde "Meşrutiyet Dönemi" olarak adlandırılır. Padişahın tek kişi egemenliğine dayalı yönetimini kabul eden fakat onun halk adına denetlenmesi gerektiğini savunan bu yeni düşüncenin öncüleri Genç Osmanlılar olmuştur. Devlet, artık padişahın kişisel isteklerine göre değil, anayasadaki kurallara göre yönetilecektir.

Verilerden bilgilerden hareketle Meşrutiyet Dönemi ile ilgili;

- I. İnsan haklarının kanunla güvence altına alındığına,
II. Osmanlı Devleti'nin yönetim sisteminde değişiklik yaşandığına,
III. Padişahın, devleti yönetme konusundaki yetkilerinin arttırıldığına,

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III D) I, II ve III

5. Sanayi İnkılabı ile seri üretime geçen Avrupalı devletler kendilerine yeni pazarlar bulma çabasına girdiler. Bu pazarlardan birisi de kuşkusuz Osmanlı toprakları idi. Ucuza üretilen ürünler Osmanlı pazarlarında satılmaya başlandı. Bu yüzden Osmanlı Devleti'nin el tezgahlarında ürettiği mallar satılmadı. Zamanla pazarlarda yerli ürünlerden çok Avrupa'dan ithal edilen ürünler çoğaldı.

Verilen parçada Sanayi İnkılabı'nın, Osmanlı Devleti'ni hangi alanda etkilediğine vurgu yapılmıştır?

- A) Sosyal B) Ekonomik C) Siyasal D) Kültürel

6. James Watt'ın buhar gücüyle çalışan makineleri bulmasıyla başlayan, üretimde insan ve hayvan gücünün yerini makine gücünün almasına Sanayi İnkılabı denmektedir. Makinelerle yapılan seri üretim, Avrupa'da hem ham madde ihtiyacını hem de ihtiyaç fazlası ürünlerin satışı için pazar sorununu beraberinde getirdi. Bu durum ise Osmanlı Devleti gibi Sanayi İnkılabına ayak uyduramayan ancak geniş ve ham madde kaynakları yönünden zengin topraklara sahip olan devletleri, sanayide gelişmiş sömürgeci devletlerin işgaline açık hale getirmekteydi.

Verilen bilgide Sanayi İnkılabının,

I. siyasi II. ekonomik III. dini

etkilerinden hangilerine vurgu yapılmıştır?

A) Yalnız I B) I ve II C) II ve III D) I, II ve III

7. 20.yy başlarında İngiltere'de ortaya çıkan Sanayi İnkılabı kol gücünden makineleşmeye geçmeyi esas almıştır. Bu sebeple insan gücünden ziyade fabrikaların etkinliği ekonomik alanda daha önemli hale gelmiştir. Buna bağlı olarak ham madde ve pazar ihtiyacı arttığı için sömürgecilik yarışı başlamıştır. Ayrıca fabrikalarda çalışmak için köyden kente göç olmuş, şehirler çok hızlı büyümüş ve bu plansız büyüme toplumsal problemleri ortaya çıkarmıştır.

Parçada verilen bilgiye göre Sanayi İnkılabı'nın hangi alanlarda daha çok etkili olduğu söylenebilir?

A) Siyasi – Ekonomi B) Ekonomi – Askerî C) Ekonomi – Sosyal D) Siyasi – Sosyal

8. Mustafa Kemal'in doğduğu Selanik şehrinde Türklerle birlikte Rum, Sırp, Yunan, Bulgar ve Yahudi gibi farklı etnik ve dini kökenden gelen topluluklar birlikte yaşamaktaydı.

Buna göre, Selanik şehrinin yapısı Mustafa Kemal'de aşağıdaki özelliklerden hangisinin oluşmasında etkili olmuştur?

A) Vatan ve millet sevgisi B) Bağımsızlık duygusu
C) Farklı düşüncelere saygılı olma D) Topluma önder olma

9. Selanik, 19. yy. sonlarına doğru çok önemli siyasi olaylara sahne olmuş bir Osmanlı kentidir. Şehirde bulunan Rumlar, Ermeniler, Slavlar ve diğer azınlıklar Fransız İhtilali'nin getirdiği milliyetçilik akımı ile bağımsızlık hareketine giriştiler. Ayrılıkçı bu çalışmalara karşı Osmanlı aydınları da dağılmayı engellemek için fikir akımları ortaya attılar. Her iki grup da etki alanlarını genişletmek için basın yayın organlarını kullanarak düşüncelerini duyurmaya çalıştılar.

Parçaya göre Selanik hakkında aşağıdaki yorumlardan hangisi yapılamaz?

A) Kültürel zenginlik vardır. B) Ekonomik olarak gelişmiştir.
C) Siyasi çekişmelerin yaşandığı bir yerdir. D) Avrupa'daki fikir akımlarının etkisinde kalmıştır.

10. "Mahallemizde Binbaşı Kadri Bey adında bir komşumuz oturuyordu. Oğlu Ahmet askerî rüştiyeye devam ediyor ve okul elbiselerini giyiyordu. Onu gördükçe ben de böyle elbise giymeye hevesleniyordum. Sonra sokaklarda subaylar görüyordum. Onların derecesine ulaşmak için takip edilmesi gereken yolun askerî rüştiyeye girmek olduğunu anlıyordum. O sırada annem Selanik'e gelmişti. Askerî rüştiyeye girmek istediğimi söyledim. Annem askerlikten pek korkardı. Asker olmama karşı çıktı. Giriş sınavı zamanı gelince ona sezdirmeden sınavı verdim ve askerî rüştiyeye kaydoldum. Böylece anneme karşı bir oldubitti yaptım."

Verilenlere göre Mustafa Kemal hakkında aşağıdaki çıkarımlardan hangisi yapılamaz?

A) İdealist bir kişiliği vardır. B) Kararlı bir tutum sergilemiştir.
C) Sosyal çevresinden etkilenmiştir. D) Askeri idadiyi Selanik'te okumuştur.

11. Küçük yaştan itibaren asker olmak isteyen Mustafa Kemal, birçok zorluğa rağmen askerî okula girmeyi başarmıştır. Selanik, Manastır ve son olarak İstanbul'da askerî okullarda eğitim görmüştür.

Verilen bilgiye göre Mustafa Kemal'in hangi kişilik özelliğinin ön planda olduğu söylenebilir?

A) Kararlılık B) Liderlik C) Teşkilatçılık D) Çok yönlülük

12. Mustafa Kemal'in gençlik yıllarından itibaren etkilendiği, kitaplarını okuduğu fikir insanları olmuştur. Namık Kemal, Mehmet Emin Yurdakul, Ziya Gökalp, J.J Rousseau, Montesquieu, Voltaire bunlardan bazılarıdır.

Verilen bilgiler doğrultusunda Mustafa Kemal ile ilgili aşağıdakilerden hangisine ulaşılabilir?

- A) Sadece gençlik yıllarında kitap okuduğuna B) Daha çok yabancı yazarlardan etkilendiğine
C) Yerli ve yabancı eserleri takip ettiğine D) Gençlik yıllarında önemli kitaplar yazdığına

13. Mustafa Kemal, Manastır Askeri İdadisi'nde okurken vatan şairi Namık Kemal, Türkçülüğün öncülerinden Ziya Gökalp ve Mehmet Emin Yurdakul'un eserlerinden etkilenmiştir. Ayrıca J.J Rousseau, Voltaire gibi yenilikçi ve demokrasi anlayışını benimseyen yabancı yazarların eserlerini de okumuştur.

Verilenlere göre yerli ve yabancı yazarların Mustafa Kemal'i hangi alanda etkilediği söylenemez?

- A) İnkılapçılık B) Askeri yetenek C) Milli egemenlik D) Vatanseverlik

14. Mustafa Kemal, Manastır Askeri İdadisi'nde öğrenciyken arkadaşı Ömer Naci sayesinde şiir ve edebiyata merak duymaya başlamıştır. Hatta bu durum O'nu askerlik derslerinden zaman zaman alıkoymaktadır. Bunu fark eden öğretmenlerinden Asım Bey, Mustafa Kemal'e askerlik derslerine daha fazla önem vermesini tavsiye ederek uyarılarda bulunmuştur.

Asım Bey'in bu uyarıyı yapmasının temel sebebi aşağıdakilerden hangisi olabilir?

- A) Okulda edebiyat dersinin olmaması
B) Edebiyatın gereksiz olduğuna inanması
C) Mustafa Kemal'in iyi bir subay olacağına inanması
D) Edebiyatın çok para kazandırmayacağını düşünmesi

15. Harp Akademisini bitiren Mustafa Kemal, ilk görev yeri olan Şam 5. Ordu'ya Kurmay Yüzbaşı olarak atandı. Burada Vatan ve Hürriyet Cemiyeti'ni kurdu. Bu cemiyet daha sonra İttihat ve Terakki Cemiyeti'ne katıldı. İttihatçıların sürekli devlet yöneticilerine baskı yapmasını ve siyasete karışmalarını doğru bulmadığından cemiyetten istifa etti.

Buna göre;

- I. Ordu siyasete karışmıştır.
II. Ülke yönetiminde İttihat ve Terakki Cemiyeti en etkili gruptur.
III. Mustafa Kemal, sivil yönetim anlayışını benimsemiştir.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız II B) I ve II C) II ve III D) I, II ve III

16. Sömürge elde etmek isteyen İtalya, Osmanlı Devleti'nin zayıflamasını fırsat bilerek Trablusgarp ve civarına asker çıkardı. Bölgeye donanma ve asker gönderemeyen Osmanlı Devleti, gönüllü genç subayları bölgeye gönderdi. Bu gönüllü subaylardan birisi de Mustafa Kemal idi. Bölge halkından silahlı birlikler kurarak, bulundukları bölgelerde İtalyanlara karşı başarılar elde etti.

Verilene göre Mustafa Kemal hakkında aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Liderlik vasıfları ön plana çıkmıştır. B) Vatanseverlik duygusu ön plandadır.
C) Emperyalizme karşı mücadele etmiştir. D) Milli egemenliği sağlamak istemiştir.

17. İtalyanlar, sömürge elde etmek için Trablusgarp'ı işgal etmeye başlamıştı. Trablusgarp'a ne deniz ne de kara yolu ile asker gönderilememişti. Bölgeye savaşmak için kimlik ve kıyafet değiştirerek gizlice giden gönüllü subaylardan yakalananlar olsa da Mustafa Kemal, aynı yollarla bölgeye gitmeyi kafasına koymuştu. Gitti de. Yerel halkı örgütleyip Derne ve Tobruk'ta büyük bir direniş hareketi başlatarak İtalyanları geri püskürttü.

Verilen bilgilerden Mustafa Kemal'in;

- I. vatanseverlik II. kararlılık III. teşkilatçılık

özelliklerinden hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I B) I ve II C) II ve III D) I, II ve III

18.

Balkan Savaşları Öncesi Sınırlar

Balkan Savaşları Sonrası Sınırlar

Haritalar incelendiğinde Balkan Savaşları sonuçları için aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Osmanlı Devleti Balkanlarda toprak kaybı yaşamıştır. B) Bulgaristan Ege Denizi'ne ulaşmıştır.
C) Arnavutluk bağımsızlığını ilan etmiştir. D) Osmanlı Devleti'nde iç karışıklıklar başlamıştır.

19.

I. Durum: 1905 te "Kurmay Yüzbaşı" rütbesiyle Harp Akademisi'nden mezun olan Mustafa Kemal, kurmaylık stajı için Şam'daki 5. Ordu emrine atandı. Şam'da iken Vatan ve Hürriyet Cemiyeti'ni kurdu.

II. Durum: Mustafa Kemal, 31 Mart Vakası'ndan sonra subayların siyasete karışmasının tehlikelerini sezmişti. Subaylar arasında yayılan partililik düşüncesi orduda düzen ve disiplinin bozulmasına neden olmuştu. Mustafa Kemal, bu durumun gelecekte vatanın bekası için tehlikeli sonuçlar doğurabileceğini görmüştü. Nitekim Balkan Savaşları sırasında ordumuz büyük bir felaketle karşılaşmıştı.

Yukarda verilen durumlarla Mustafa Kemal'in kişilik özellikleri sırasıyla eşleştirildiğinde hangisi doğru olur?

- A) Teşkilatçılık – İleri görüşlülük B) Açık sözlülük – Kararlılık
C) İleri görüşlülük – Çok yönlülük D) Disiplinlilik – İnkılâpçılık

20.

Mustafa Kemal'in Askerlik Hayatı	
Tarih	Görevleri
1907	Manastır 3.Ordu Karargahına atandı
1913	Sofya Ateşeliğine atandı, Bulgar Meclisini yakından inceledi.
1915	Çanakkale Cephesi'nde mücadele etti
1916	Kafkas Cephesi'ne atandı
1917	Şam 7. Ordu Komutanlığına atandı.

Tabloya göre, Mustafa Kemal ile ilgili hangisi söylenemez?

- A) Bazı görevlerde siyasi incelemelerde bulunmuştur.
B) Farklı cephelerde görev almıştır.
C) Diplomasi alanında tecrübeler edinmiştir.
D) Üstlendiği görevleri başarı ile tamamlamıştır.

CEVAP ANAHTARI

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
C	C	A	A	B	B	C	C	B	D
11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
A	C	B	C	A	D	D	D	A	D

İL ÖDM sorularından derlenmiştir...

